

9. SINIF

COĞRAFYA

1. Ünite

1. Aşağıdakilerden hangisi insanın doğaya etkisine örnek gösterilebilir?

A) Sibirya'da insanların kalın kıyafetleri tercih etmesi
B) Uludağ'da kış turizminin yapılması
C) Güneydoğu Asya'nın kırsal kesimlerinde yapı malzemesi olarak ahşap kullanılması
D) İngiltere ve Fransa'yı denizin altından birbirine bağlamak için Manş Tüneli'nin yapılması
E) Ekvator'a yakın enlemlerde yerleşmek için yüksek yerlerin tercih edilmesi

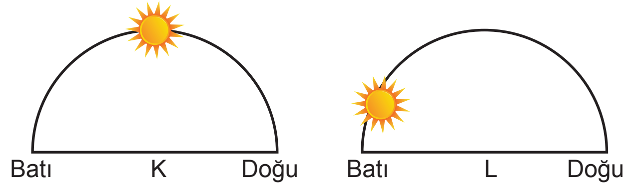
2. Aşağıdakilerden hangisi Dünya'nın Güneş etrafında izlediği yörüngenin elips şeklinde olmasının sonuçlarından biri değildir?

A) Dünya'nın yörüngedeki hızının değişmesi
B) Eylül ekinoksunun 2 gün gecikmesi
C) Yarım kürelerde mevsim sürelerinin farklı olması
D) Dünya ile Güneş arasındaki çekim kuvvetinin değişmesi
E) Sürekli rüzgarlar ve okyanus akıntılarında sapmalar oluşması

3. Aşağıdakilerden hangisi meridyenlerin özellikleri arasında yer alır?

A) Aynı meridyen üzerinde bütün noktalarda yerel saat aynıdır.
B) Başlangıç meridyeni Ekvator'dur.
C) Ardışık iki meridyen arasındaki mesafe her yerde 111 km. dir.
D) Meridyenlerin boyları kutuplara gidildikçe kısalır.
E) Ekvator'un kuzeyinde ve güneyinde 90'ar tane meridyen bulunur.

4. Aşağıda, aynı enlemde yer alan K ve L noktalarında Güneş'in ufuk düzleminde, aynı andaki konumu verilmiştir.

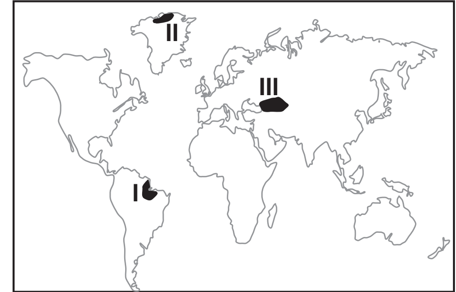

I. K'de yerel saat 12.00'ı göstermektedir.
II. L noktası K noktasına göre daha batıda yer alır.
III. L noktasında yerel saat K noktasına göre daha ileridir.
IV. K noktası başlangıç meridyenin doğusunda yer alır.

K ve L merkezleri için yukarıda verilenlerden hangileri kesin olarak söylenebilir?

A) I ve II.
B) I ve III.
C) II ve III.
D) II ve IV.
E) III ve IV.

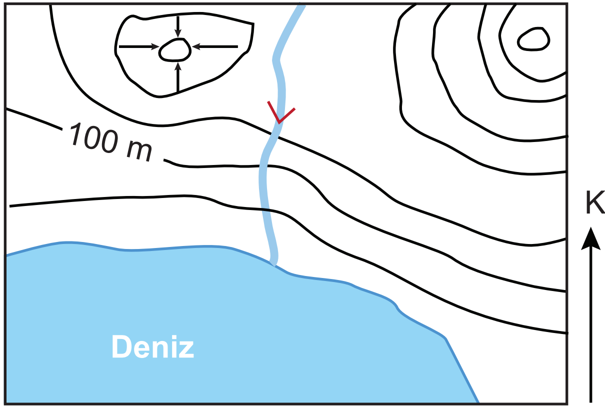
5. Dünya'nın küresel şeklinden dolayı harita çiziminde hatalar olur. Bu nedenle, hataları en aza indirmek amacıyla projeksiyon teknikleri kullanılır.

Dünya haritasında, numaralandırılarak verilen alanlarda hangi projeksiyon yöntemi kullanılırsa hata payı daha az olur?

	I	II	III
A)	Silindir	Düzlem	Konik
B)	Düzlem	Silindir	Konik
C)	Silindir	Konik	Düzlem
D)	Konik	Silindir	Düzlem
E)	Düzlem	Konik	Silindir

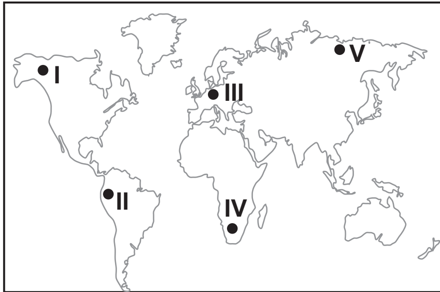
6.

Yukarıda verilen izohips haritasına bakılarak aşağıdaki bilgilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Eşyükselti eğrileri arası yükselti farkı 50 m'dir.
B) Bölgede kuzeye doğru gidildikçe yükselti artar.
C) Akarsuyun uzunluğu 100 km'den fazladır.
D) Bölgede kapalı çukur bulunmaktadır.
E) Akarsu kuzeyden güneye doğru akmaktadır.

7. Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe kalıcı kar alt sınırının yükseltisi azalır.

Buna göre, haritada numaralandırılarak verilen noktalardan hangisinde kalıcı kar alt sınırının yükseltisi diğerlerine göre daha fazladır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

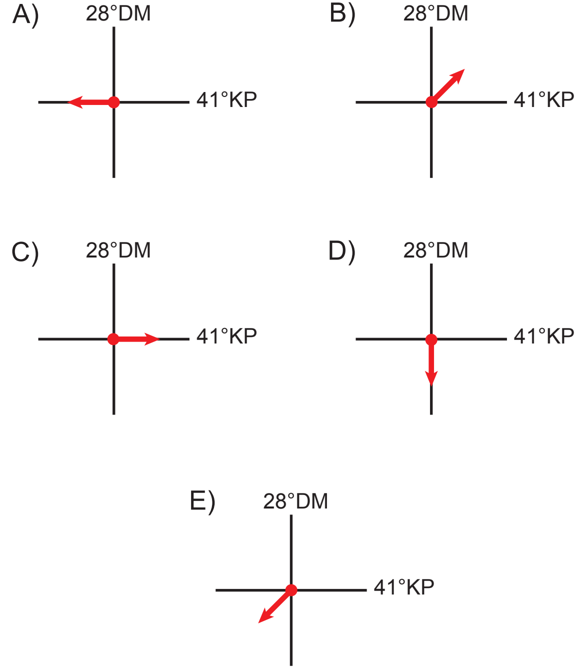
8. İklimi etkileyen faktörleri ve iklimin insan yaşamı üzerindeki etkilerini konu edinen coğrafyanın alt dalı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Jeomorfoloji
B) Hidrografya
C) Klimatoloji
D) Meteoroloji
E) Biyocoğrafya

9. 28° doğu meridyeni ile 41° kuzey paraleli üzerinde yer alan İstanbul il merkezinden 21 haziran tarihinde hangi yöne gidilirse;

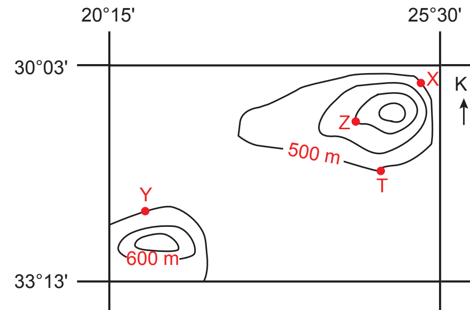
- Yerel saatinin daha ileri olduğu
- Gündüz süresinin daha uzun olduğu

gözlemlenir?

E) 28°DM 41°KP

10. Aşağıda bir alanın izohips haritası ve koordinatları verilmiştir.

Buna göre harita üzerinde işaretlenen merkezlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) X merkezi ile Y merkezinin yükseltileri eşittir.
B) Y merkezinde 21 Aralık günü gündüz süresi X merkezine göre daha fazladır.
C) Z merkezinin yükseltisi diğer merkezlerin yükseltisinden daha fazladır.
D) X ve Y merkezlerinin sıcaklık ortalamalarının farklı olmasındaki en önemli etken bakı etkisidir.
E) Verilen merkezlerden hiçbiri yıl boyunca güneş ışınlarını dik açıyla alamaz.

11.

Türkiye'de yüksek rakımı ve sert iklim koşulları nedeniyle hava sıcaklığının kış aylarında - 40 dereceyi bulduğu Erzurum'da, toplu taşıma araçlarını kullanan vatandaşlar, soğuk havadan "klimalı duraklar" sayesinde korunuyor. Toplu taşıma araçlarını kullanan vatandaşlar için kentin çeşitli noktalarındaki 50 durağa yerleştirilen klimalar, kışın vatandaşları ısıtacak. Vatandaşların beğenisini kazanan bu uygulamayı sürdüren Büyükşehir Belediyesi, 150 ayrı noktaya daha bu duraklardan yerleştirerek soğuk çilesini ortadan kaldırmayı hedefliyor.

Bu uygulama insan ve doğa etkileşimi açısından incelendiğinde;

I. Doğal çevre koşullarının insan yaşamı üzerindeki olumsuz etkisi azaltılmıştır.
II. İnsan, doğal çevre koşullarına müdahale ederek iklim değişikliklerine neden olmuştur.
III. Doğal çevre koşullarının elverişsiz olduğu yerler beşeri faaliyetler için uygun değildir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve II. E) I ve III.

12. İnsanlar, doğaya müdahale ederken gelecek nesillerin de ihtiyaçlarını doğadan karşılayacağı gerçeğini unutmamalıdır.

Aşağıdakilerden hangisi bu açıklamaya uygun bir durum değildir?

A) Bataklıkların kurutularak yerleşim alanı oluşturulması

B) Endüstri kuruluşları atıklarının arıtılarak imha edilmesi

C) Bitki örtüsünden yoksun arazilerde ağaçlandırma çalışmalarının yapılması

D) Orman alanları içerisinde yangınlara karşı gözetleme kulelerinin yapılması

E) Enerji üretiminde fosil kaynaklar yerine alternatif kaynakların kullanılması

13. Coğrafyanın konusunu oluşturan temel unsurlar olan; hava küre (atmosfer), su küre (hidrosfer), taş küre (litosfer) ve canlılar küresi (biyosfer) arasındaki etkileşim şekildeki gibidir.

Bu etkileşimden çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Canlıların yaşaması için sadece atmosferin varlığı yeterlidir.
B) Canlılar küresi diğer kürelerin etkileşiminden oluşur.
C) Doğal unsurlar coğrafyanın temel konusunu oluşturur.
D) Canlılar küresi daha çok litosfer ile etkileşim içerisindedir.
E) Atmosfer ile hidrosfer arasındaki etkileşim litosfer ile atmosfer arasındaki etkileşimden fazladır.

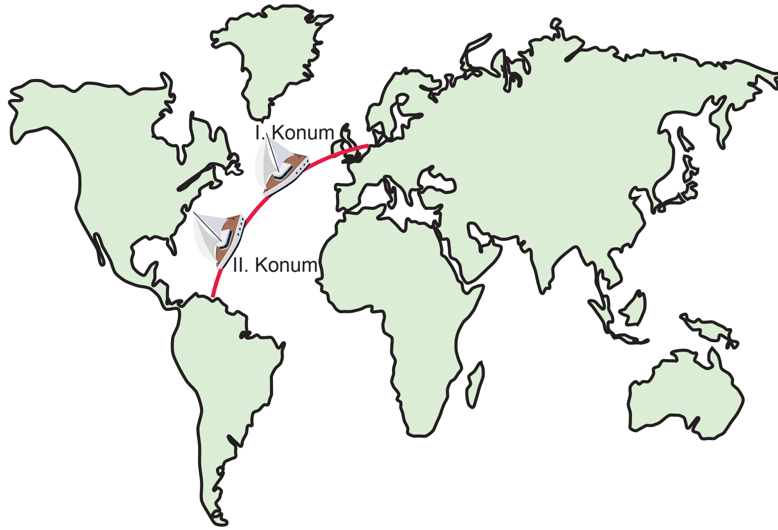
14. Aşağıdaki tabloda insan ve doğal çevre arasındaki etkileşime örnekler verilmiştir.

		Doğal Çevrenin İnsana Etkisi	İnsanın Doğal Çevreye Etkisi
I	Kaya düşmelerinin can ve mal kayıplarına neden olması	✓	
II	Büyükşehirlerde nüfus artışına bağlı olarak orman alanlarının azalması		✓
III	Depremler nedeni ile can kayıplarının yaşanması		✓
IV	Termik santrallerin atıklarının su kaynaklarını kirletmesi	✓	

Bu örneklerden hangileri yanlış eşleştirilmiştir?

A) I ve II.   B) I ve III.   C) II ve III.   D) II ve IV.   E) III ve IV.

15. Kutup Yıldızı, Dünya'nın ekseni ile hemen hemen aynı doğrultuda olduğundan hep kuzeyi gösterir. Kuzey Yarım Küre'de görünüm açısı, bulunulan enlem derecesini verir.
Haritada Batı Avrupa kıyılarından Güney Amerika'nın doğu kıyılarına doğru hareket eden bir geminin rotası üzerinde iki konumu gösterilmiştir. Geminin bu iki konumu arasında yaklaşık 20° enlem fark bulunmaktadır.

Buna göre geminin rotadaki konumları ile ilgili;

I. Kutup Yıldızı I. konumda daha büyük açı ile görünür.
II. İki konum arasında Kutup Yıldızı'nın görünüm açısı 20° değişir.
III. Gemi güneye doğru hareket ettiğinden II. konumda Kutup Yıldızı görünmez.

İfadelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve II. E) II ve III.

16. Haritalarda mekânsal verilerin gösterilmesinde üç temel sembol kullanılır. Bunlar nokta, çizgi ve alandır.

Noktalama Yöntemi: Mekânsal verilerin konumunun, dağılışının, sayısının ve yoğunluğunun noktalar yardımıyla gösterilmesidir.

Çizgi Yöntemi: Yeryüzündeki bazı özelliklerin harita üzerinde çeşitli biçimlerdeki çizgilerle gösterilmesidir.

Alan Yöntemi: Yeryüzünde geniş yer kaplayan alanların harita üzerinde hücreler içine alınarak buraların farklı renk, işaret ve tonlamalar ile gösterilmesi yöntemidir.

Buna göre;

I. akarsular,
II. sanayi tesisleri,
III. orman bölgeleri

haritalara aktarılırken kullanılacak yöntemler aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Noktalama	Çizgi	Alan
B)	Çizgi	Noktalama	Alan
C)	Noktalama	Alan	Çizgi
D)	Çizgi	Alan	Noktalama
E)	Alan	Çizgi	Noktalama

17. Erastosthenes, 21 Haziranda Nil Nehri'nin güneyindeki Syene şehrinde yere dikilen bir sopanın öğle vaktinde gölgesinin oluşmadığını gözlemledi. Buna karşın aynı tarih ve saatte, İskenderiye'de yere dikilen bir sopanın gölge açısını 7°12' olarak buldu. Bu açı ile daha önceden belirlediği iki şehir arasındaki mesafeyi oranladı ve dünyanın çevresini yaklaşık 40.000 km olarak hesapladı. Ayrıca bu gözlemlerine dayanarak devamlı batıya doğru gidilirse bir süre sonra doğuya ulaşılacağını belirtmiştir.

Erastosthenes bu çalışma ile aşağıdakilerden hangisine ulaşmıştır?

A) Dünyanın şeklinin bir küre olduğuna
B) Dünyanın güneşe uzaklığının yıl içinde değiştiğine
C) Dünyanın yörüngesinin elips şeklinde olduğuna
D) Güneş yılı ile Ay yılı arasında 11 gün fark olduğuna
E) Dünyanın ekseni etrafında bir tam dönüşünü 24 saatte tamamladığına

18. Aşağıda Kiribati Cumhuriyeti'ne ait bazı bilgiler verilmiştir.

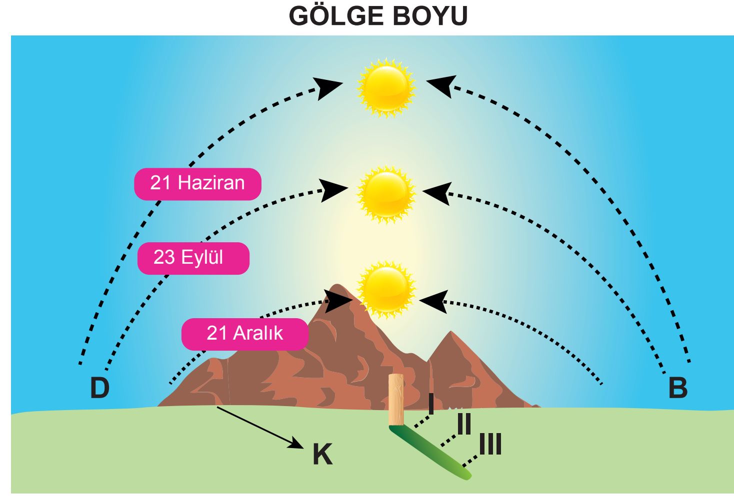
- Kiribati Büyük Okyanus'un orta kesiminde takımadalardan oluşan bir ada ülkesidir.
- Ülkenin ortalama yükseltisi 2 metrenin altındadır. En yüksek adası olan Banaba ise volkanik yapıya sahiptir.
- Kiribati'den hem Ekvator hem de 180° meridyeni geçer.
- Küçük bir ülke olan Kiribati'de günümüzde yaklaşık 110 bin kişi yaşamaktadır.
- 1892'den 1979 yılına kadar İngiliz himayesinde olan ülke, 1979 yılında ise Kiribati Cumhuriyeti adı altında bağımsızlığını ilan etti.

Buna göre Kiribati ile ilgili aşağıdakilerden hangisi hakkında bilgi edinilmez?

A) Jeomorfolojik özellikler B) Klimatolojik özellikler C) Demografik yapı
D) Matematik konum E) İdari yapı

19. Aşağıda Ankara'da yere dikilen bir çubuğun farklı tarihlerde öğlen saat 12.00'de oluşan gölge boyları gösterilmiştir.

GÖLGE BOYU

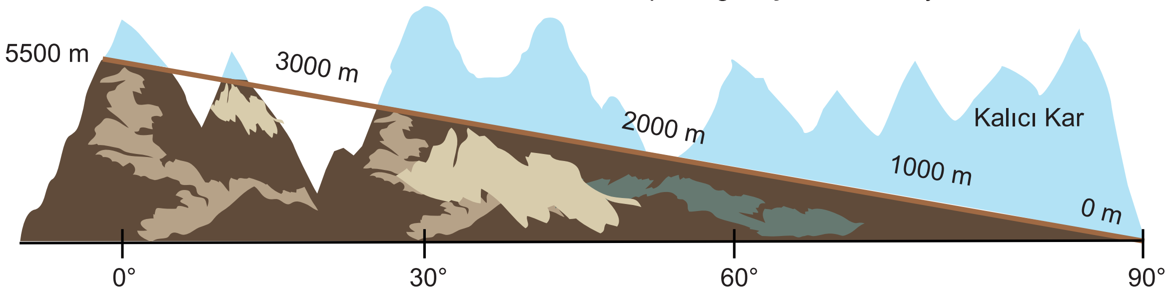

Gölge boyu güneş ışınlarının düşme açısına bağlıdır. Bir cisim güneş ışınlarını ne kadar dik açı ile alırsa cismin gölgesi o kadar kısa olur. Örneğin gün içinde sabah saatlerinden öğlene kadar gölge boyu kısalır, en kısa gölge boyu öğlen saatinde oluşur. Öğlenden sonra güneşin batacağı saate kadar gölge boyu uzar.

Buna göre numaralanmış gölge boylarının hangi tarihlere ait olduğu aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	23 Eylül	21 Haziran	21 Aralık
B)	23 Eylül	21 Aralık	21 Haziran
C)	21 Aralık	21 Haziran	23 Eylül
D)	21 Aralık	23 Eylül	21 Haziran
E)	21 Haziran	23 Eylül	21 Aralık

20. Bir bölgede yıl boyu erimeyen yerde duran kar kalıcı kar (toktağan kar) olarak adlandırılır. Kalıcı kar sınırının yükseltisini sıcaklık belirler. Ekvatorda bu sınır 5500 m iken kutuplara gittikçe deniz seviyesine kadar iner.

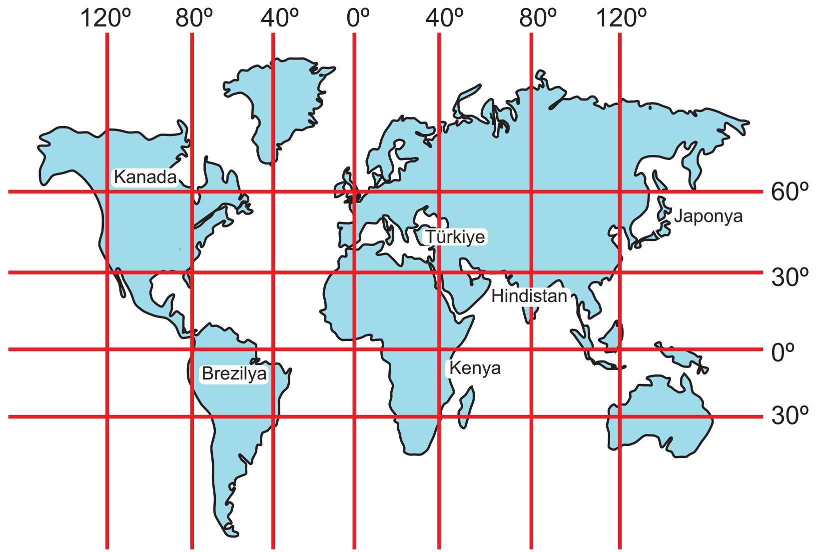
Ekvatordan Kutuplara Doğru Kalıcı Kar Sınırı

Buna göre aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Orta enlemlerde deniz seviyesinde kalıcı kar görülmez.
B) Güneş ışınlarını büyük açı ile alan yerlerde kalıcı kar sınırı yüksektir.
C) Yüksek enlemlerde kalıcı kar deniz seviyesine kadar inmiştir.
D) Kalıcı kar sınırının yüksek olduğu yerlerde kar yağışı fazladır.
E) Kutuplarda güneş ışınlarının ısıtma etkisi Ekvator'a göre azdır.

21. Aşağıda Türkiye'de yaşayan Ahmet Bey ile yurt dışında öğrenci olan kızı Ece arasında ki mesajlaşma verilmiştir.

Mesajlar dikkate alındığında Ece harita üzerinde gösterilen ülkelerin hangisinde olabilir?

A) Kanada B) Japonya C) Hindistan D) Kenya E) Brezilya

22. Aşağıdaki tabloda dört şehrin paralel ve meridyen dereceleri verilmiştir.

Şehir Adı	Paralel Derecesi	Meridyen Derecesi
Pekin	40° Kuzey	116° Doğu
Kahire	30° Kuzey	31° Doğu
Sydney	34° Güney	151° Doğu
Toronto	43° Kuzey	79° Batı

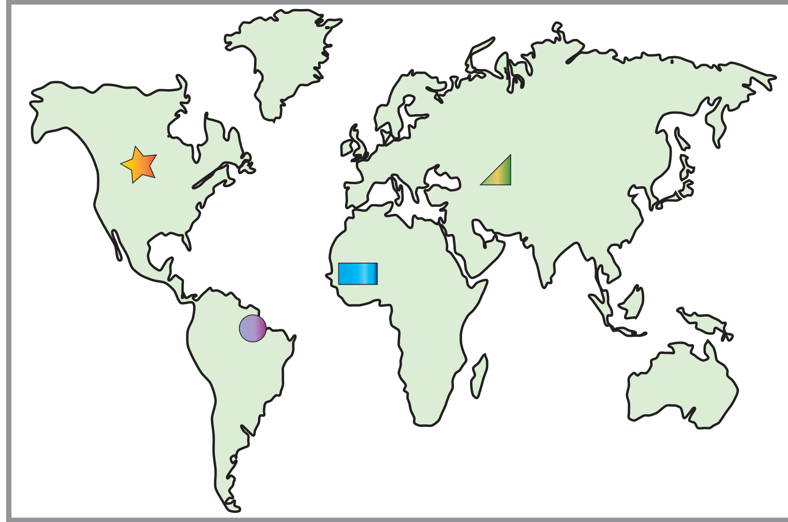
Bu şehirler ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) Pekin Kahire'ye göre kuzeydoğu yönündedir.
B) Kahire yıl boyunca güneş ışınlarını Sydney'e göre daha büyük açı ile alır.
C) Yerel saatleri birbirine en yakın iki şehir Pekin ve Sydney'dir.
D) Toronto Ekvator ile başlangıç meridyeninin kesiştiği noktaya göre kuzeybatıda kalır.
E) Temmuz ayında Sydney'de mevsim kış iken, Pekin'de yaz mevsimi yaşanmaktadır.

23. Güneşin doğuşu ile batışı arasındaki zaman gündüz süresidir. Bir yerde yaşanan gündüz süresi ne kadar uzun ise güneş o kadar erken doğup geç batmaktadır.

Aşağıda K, L, M, N merkezlerinin 21 Haziran günü güneşin doğuş ve batış saatleri ve dünya haritası üzerinde dört yer gösterilmiştir.

Merkezler	Güneşin doğuş saati	Güneşin batış saati
K	5.30	20.30
L	8.00	16.00
M	6.00	18.00
N	7.45	18.45

Bu merkezlerin harita üzerinde bulundukları yerler ile ilgili aşağıdaki eşleştirmeler yapılmıştır.

I. K merkezi ile gösterilen yerdedir.

II. M merkezi ile gösterilen yerdedir.

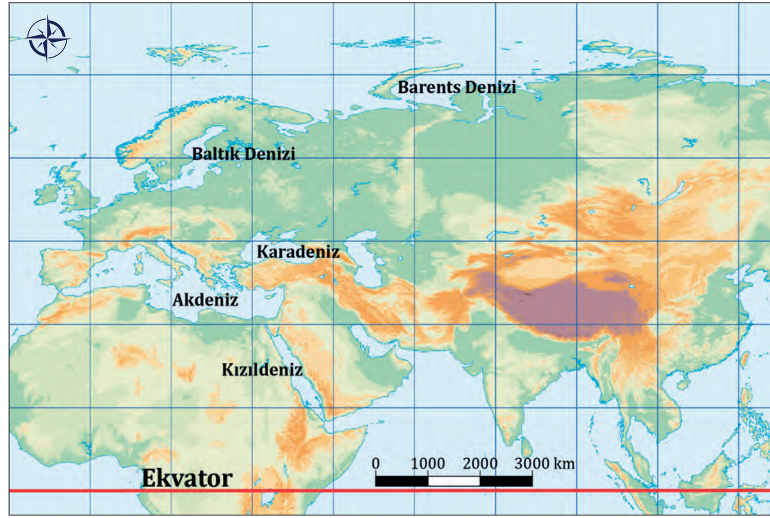
III. L merkezi ile gösterilen yerdedir.

IV. N merkezi ile gösterilen yerdedir.

Bu eşleştirmelerden hangileri doğru olabilir?

A) I ve II. B) I ve III. C) I ve IV. D) II ve III. E) III ve IV.

24. Deniz suyu sıcaklığı ve tuzluluğu, enlem etkisine bağlı olarak Ekvator'dan kutuplara doğru azalır.

Buna göre harita üzerinde verilen denizlerin tuzluluk oranı en az ve en fazla olanlar aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

En az	En fazla
A) Kızıldeniz	Karadeniz
B) Barents Denizi	Kızıldeniz
C) Baltık Denizi	Akdeniz
D) Akdeniz	Barents Denizi
E) Karadeniz	Baltık Denizi

25. Ekvator çizgisine paralel uzanan ve meridyen yaylarını dik kesen hayali çemberlere paralel denir.

Aşağıdakilerden hangisi paralellerin genel özelliklerinden biri değildir?

A) Ekvator çizgisine paralel olarak doğu ve batı yönünde uzanır.

B) Ardışık iki paralel dairesi arasında bir derecelik açı vardır.

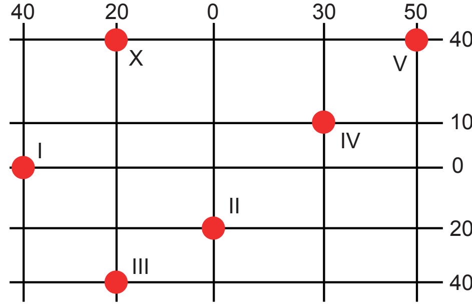
C) Ardışık iki paralel dairesi arası mesafe her yerde yaklaşık 111 km'dir.

D) Ekvator çizgisinden her iki kutup noktasına doğru gidildikçe paralel dairelerinin boyları kısalır.

E) Kuzey Yarım Küre'de 180 tane ve Güney Yarım Küre'de 180 tane olmak üzere toplam 360 tane paralel dairesi vardır.

26. • Dünyanın eksen hareketinin batıdan doğuya doğru olması nedeniyle doğuda yerel saatler batıya göre daha ileri olmaktadır.

• Dünya'nın yıllık hareketi esnasında eksen eğikliğine bağlı olarak aynı anda yarım kürelerde farklı mevsimler yaşanır.

Koordinatları verilen numaralandırılmış merkezlerden X merkezine göre;

• yerel saati ileri,
• aynı anda yaşadığı mevsim farklı

özelliklerin ikisinin de görüldüğü merkez hangisidir?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

27. Meltem Rüzgârları; Isınma özellikleri farklı olan yüzeyler arasındaki günlük sıcaklık ve basınç farklarına bağlı olarak ortaya çıkan günlük devirli yerel rüzgârlardır.

Kayak turizminin geliştiği bazı ülkelerdeki turizm firmaları bu rüzgârın gücünde yararlanarak kayak merkezleri ile kent merkezleri arasında balonla uçuş turları düzenleyip yakıttan tasarruf sağlamaktadır.

Görselde sabah saatlerinde oluşan meltem rüzgârının gücünden yararlanılarak balonla bir uçuş gösterilmiştir.

Bu uçuşun rotası ve yararlandığı meltem türü aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

Uçuş rotası	Meltem türü
A) Vadiden dağa	dağ meltemi
B) Dağdan vadiye	vadi meltemi
C) Vadiden dağa	vadi meltemi
D) Dağdan Vadiye	dağ meltemi
E) Vadiden dağa	kara meltemi

28. Dünya üzerindeki bir alanın Ekvator'a ve Başlangıç Meridyeni'ne (Greenwich) göre konumuna mutlak konum denir.

Aşağıda Türkiye'nin dünya üzerindeki mutlak konumunu ifade eden koordinatları verilmiştir.

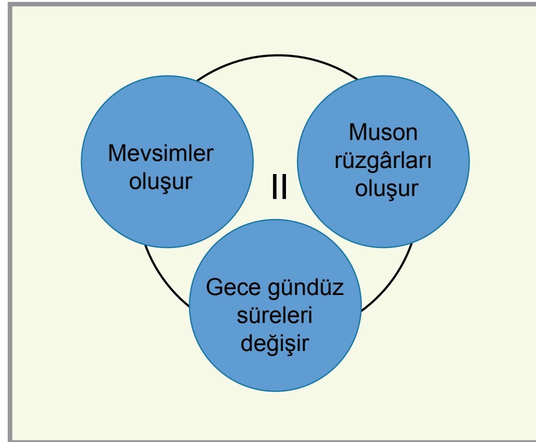

Türkiye'nin bu konumu dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Doğusu ile batısı arasındaki yerel saat farkına
B) En kuzeyi ile en güneyi arasındaki kuş uçuşu uzaklığa
C) Hangi saat dilimleri arasında yer aldığına
D) Hangi matematik iklim kuşağında yer aldığına
E) Doğusu ile batısı arasındaki yükselti farkına

29. Aşağıdaki şekillerde numaralanmış bölümlerin çevresine meydana gelmesinde etkili oldukları olaylar yazılmıştır.

Buna göre I ve II numaralı yerlere aşağıdaki seçeneklerden hangisi yazılırsa doğru olur?

	I	II
A)	Dünya'nın şekli	Dünya'nın yıllık hareketi
B)	Dünya'nın eksen hareketi	Dünya'nın yıllık hareketi
C)	Dünya'nın yıllık hareketi	Dünya'nın şekli
D)	Dünya'nın yıllık hareketi	Dünya'nın eksen hareketi
E)	Dünya'nın eksen hareketi	Dünya'nın şekli

30.

- Aynı enlem üzerindeki noktalara güneş ışınları aynı açılarla düşer.
- Türkiye'de birbirine göre daha güneyde yer alan merkezlerde güneş daha büyük açıyla düşer.
- Dünya batıdan doğuya doğru döndüğü için güneş en son en batıdaki merkezde batar.
- Ekvatordan uzaklaştıkça çizgisel hız azalır.

Yukarıdaki bilgiler göz önüne alındığında harita üzerinde numaralandırılmış yerler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) IV ve III numaralı merkezlerin çizgisel hızları aynıdır.
B) Aynı gün içinde Güneş en son I numaralı merkezde batar.
C) Yerel saatin diğerlerine göre daha ileri olduğu merkez V'tir.
D) III numaralı merkezde çizgisel hız diğer merkezlere göre daha azdır.
E) II ve IV numaralı merkezler öğle vaktinde güneş ışınlarını yaklaşık aynı açılarla alır.

31. Göreceli Konum: Dünya üzerindeki bir yerin kıtalara, denizlere, boğaz ve kanallara, ülkelere, yer şekillerine, yer altı ve yer üstü zenginliklerine göre belirlenen konumudur.

Buna göre Türkiye'nin aşağıdaki özelliklerinden hangisi göreceli konumuyla açıklanır?

A) Iğdır'da yerel saatin Ankara'ya göre ileri olması
B) Yıl içinde dört mevsimin belirgin olarak yaşanması
C) Samsun'da gece - gündüz süre değişiminin Mersin'den fazla olması
D) İzmir'de denize girilirken, Van'da kar nedeniyle yolların kapanması
E) Antalya'da deniz suyu tuzluluğunun Samsun'a göre fazla olması

32.

Aynı mahallede oturan Ahmet ve arkadaşı Emir hafta sonu birlikte zaman geçirmek için Ahmet'in evinde buluşmaya karar verdiler. Emir arkadaşının evine gitmek için evinden çıkıp anayolları takip ederek önce doğu yönünde ilerlemiş sonra güneye tekrar doğu yönünde devam ettiğinde Ahmet'in evinin önüne ulaşmıştır.

Buna göre Emir'in evi krokide nerde olabilir?

A) Caminin batısında
B) Devlet Hastanesinin doğusunda
C) Okulun güneydoğusunda
D) Manavın güneyinde
E) Eczanenin kuzeydoğusunda

33. Zeynep arkadaşları ile coğrafya dersine çalışırken'' Aynı enlem üzerinde yer alan noktalara güneş ışınları aynı açı ile geldiği için bu noktaların sıcaklıkları da aynı olur'' demiştir.

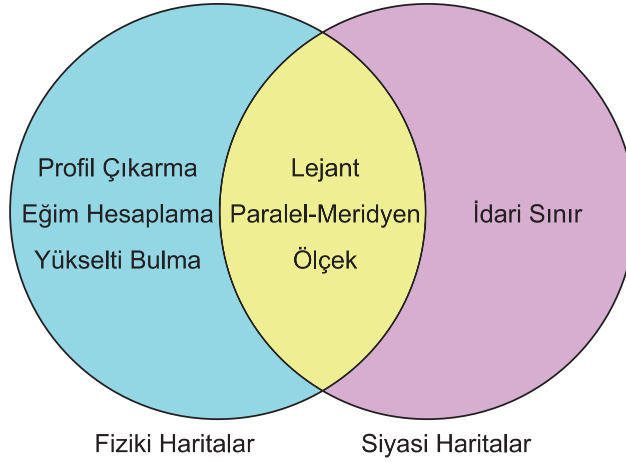
Zeynep bu durumda;

I. yer şekilleri,
II. dünyanın şekli,
III. kara ve denizlerin dağılışı

unsurlarından hangilerinin sıcaklık üzerindeki etkisini dikkate almamıştır?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve II. E) I ve III.

34. Konularına göre haritalar, fiziki ve siyasi olmak üzere ikiye ayrılır. Bu haritaların ikisinden de elde edilen ortak bilgilerin yanında sadece birinden elde edilen bilgiler de bulunmaktadır.

Buna göre, aşağıdaki bilgilerden hangisi yalnızca fiziki haritalardan elde edilmektedir?

A) İki nokta arasındaki uzaklığı bulmak
B) Bir yerin coğrafi koordinatlarını belirlemek
C) Harita üzerinde bir yerin alanını hesaplamak
D) Harita üzerindeki işaretlerin ne anlama geldiğini belirlemek
E) Yer şekillerinin yükseltisi hakkında fikir yürütmek

35.

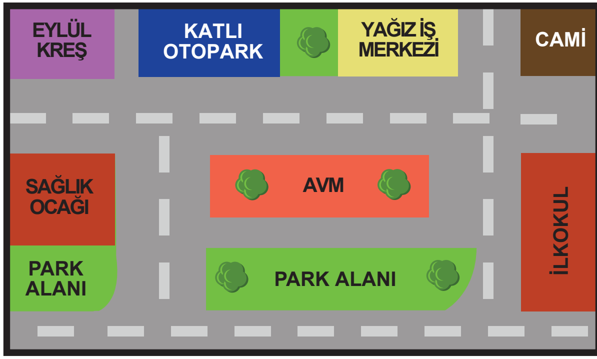
Kroki: Bir alanın kuş bakışı görünümünün ölçek kullanılmadan düzlem üzerine aktarılmasına denir.

Harita: Yeryüzünün tamamının ya da bir kısmının kuş bakışı görünümünün belli bir oranda küçültülerek düzlem üzerine aktarılmasına denir.

Buna göre bir çizimin harita ya da kroki olduğunu belirleyen temel unsur aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kuşbakışı görünüm
B) Düzlem üzerine aktarma
C) Belli oranda küçültme
D) Kullanılan işaretler
E) Çizilen alanın büyüklüğü

36. Aşağıda bir bölgenin krokisi ile Türkiye Fiziki haritası verilmiştir.

Haritalar üzerinde uzunluk ve alan hesaplamaları yapılabilirken, krokilerde böyle bir hesaplama yapılamaz.

Bu durum aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

A) Kroki ve haritaların kullanım amacının farklı olması

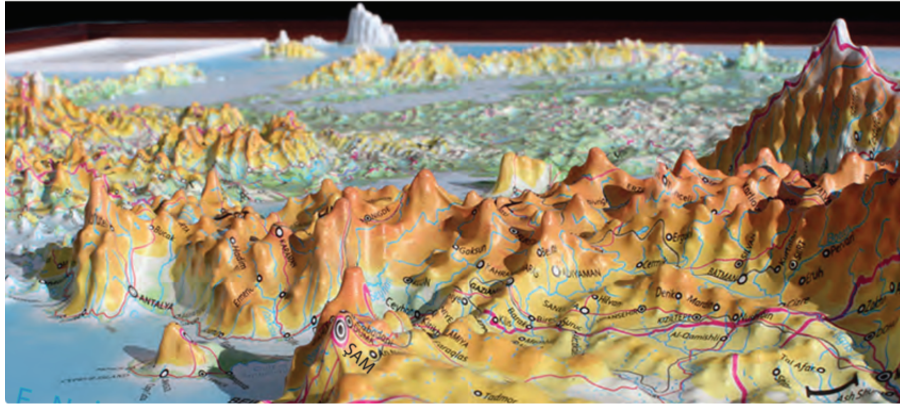
B) Haritalarda kullanılan sembol ve işaretlerin fazla olması

C) Krokiler kabataslak çizimler iken haritaların orantılı çizimler olması

D) Krokilerin haritalara göre daha küçük alanların çiziminde kullanılması

E) Haritalarda cadde ve sokaklar belirgin olarak gösterilmezken, krokilerde belirgin olması

37. Yer şekillerini haritalara aktarma yöntemlerinden biri de kabartma yöntemidir. Bu yöntemle yeryüzü şekilleri belirli bir ölçek dâhilinde küçültülerek oluşturulan üç boyutlu maketleridir.

Bu yöntem ile yapılmış haritalar için;

I. yer şekillerinin gerçeğe en yakın gösterildiği haritalardır,

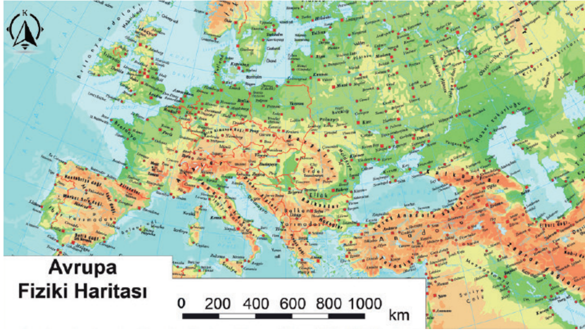
II. diğer harita çizim yöntemlerine göre daha maliyetlidir,

III. idari sınırları gösteren haritalar da bu yöntemle gösterilir

özelliklerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve II. E) II ve III.

38. Dünya üzerindeki bir yerin gerçek görüntüsünün haritaya aktarılması aşamasında kullanılan küçültme oranına ölçek denir. Ölçeğin paydasındaki sayı haritanın küçültme oranına karşılık gelir.
Aşağıda küçültme oranları farklı olan iki harita verilmiştir.

Avrupa Fiziki Haritası

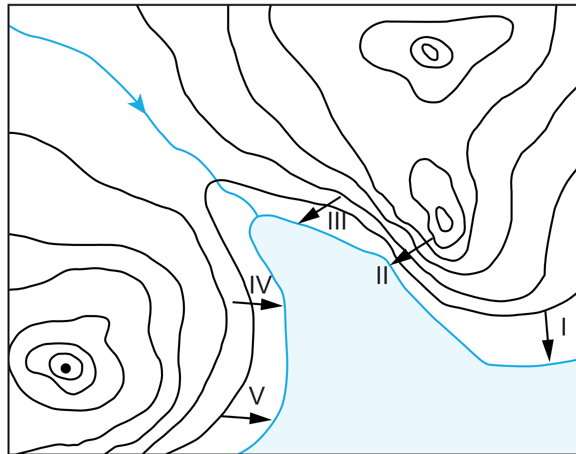

Türkiye Fiziki Haritası

Buna göre haritalar ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) Türkiye fiziki haritası daha ayrıntılıdır.
B) Türkiye fiziki haritası daha büyük ölçeklidir.
C) Avrupa fiziki haritasında küçültme oranı daha fazladır.
D) Türkiye fiziki haritasında gerçek boyuta göre hata payı daha fazladır.
E) Avrupa fiziki haritasında göllerin gerçek alanları ile haritadaki alanları arasındaki fark daha fazladır.

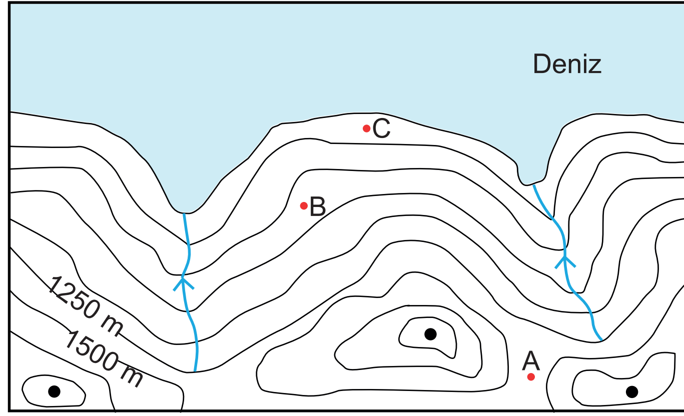
39. Falez; kıyılarda bulunan ve dalga aşındırmasına bağlı olarak meydana gelmiş dikliklerdir. Falezlerin bulunduğu kıyılarda kısa mesafede deniz derinliği artar.
Aşağıda eş yükselti eğrileriyle çizilmiş bir bölgenin haritası verilmiştir.

Buna göre haritada gösterilen oklardan hangisi yönünde hareket edildiğinde denizin derinliğinin daha kısa mesafede artığı söylenebilir?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

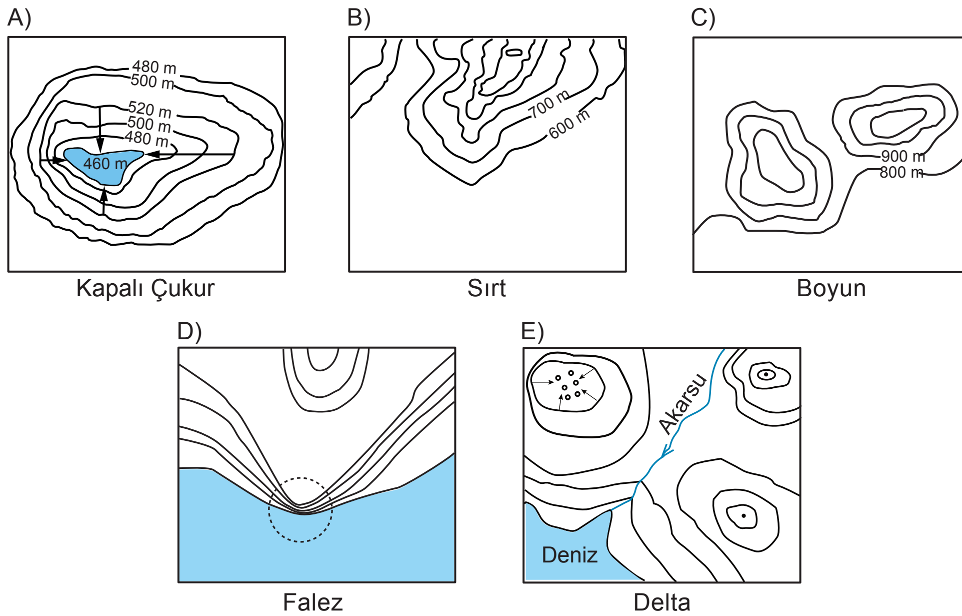
40. Fiziki haritalarda kullanılan renkler arazinin yükseltisine bağlı olarak farklılık gösterir. Deniz seviyesinden 500 m yüksekliğe kadar olan yerler yeşil renk ile gösterilirken, 500 m ile 1000 m arası sarı renk, 1000 metrenin üzerindeki yüksek yerler ise kahverengi ve tonları ile gösterilir.

Yukarıdaki harita yükselti basamaklarına göre renklendirme yapılsa A, B ve C noktalarının bulundukları aralıklar hangi renkler ile gösterilir?

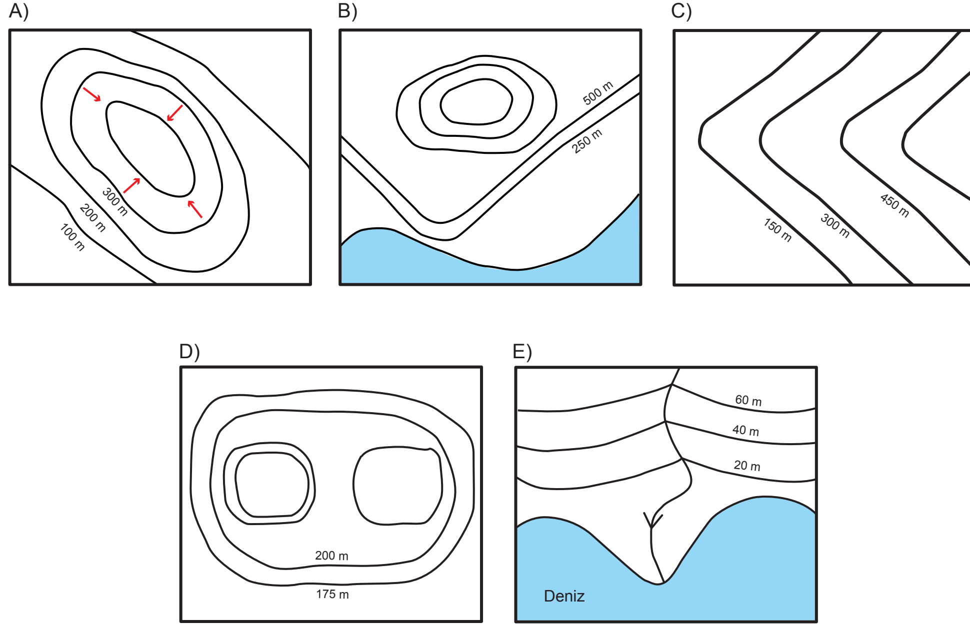
	A	B	C
A)	Yeşil	Sarı	Kahverengi
B)	Kahverengi	Sarı	Yeşil
C)	Sarı	Yeşil	Kahverengi
D)	Kahverengi	Yeşil	Sarı
E)	Sarı	Kahverengi	Yeşil

41. Aşağıda eş yükselti eğrileriyle gösterilen yer şekillerinden hangisi yanlıştır?

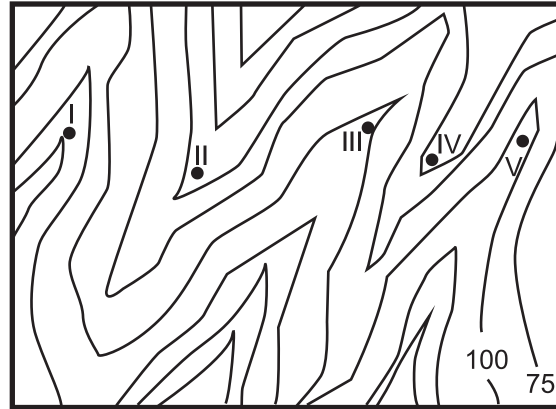

42. Eş yükselti eğrileri deniz seviyesinden itibaren yükseklikleri aynı olan noktaların birleşmesiyle oluşan ve birbirini kesmeyen eğrilerdir. Genel olarak en dıştaki eğriden içteki eğriye doğru yükseklikleri artar.

Aşağıda eş yükselti eğrileri ile çizilen yer yer şekillerinden hangisi bu açıklamaya ters düşer?

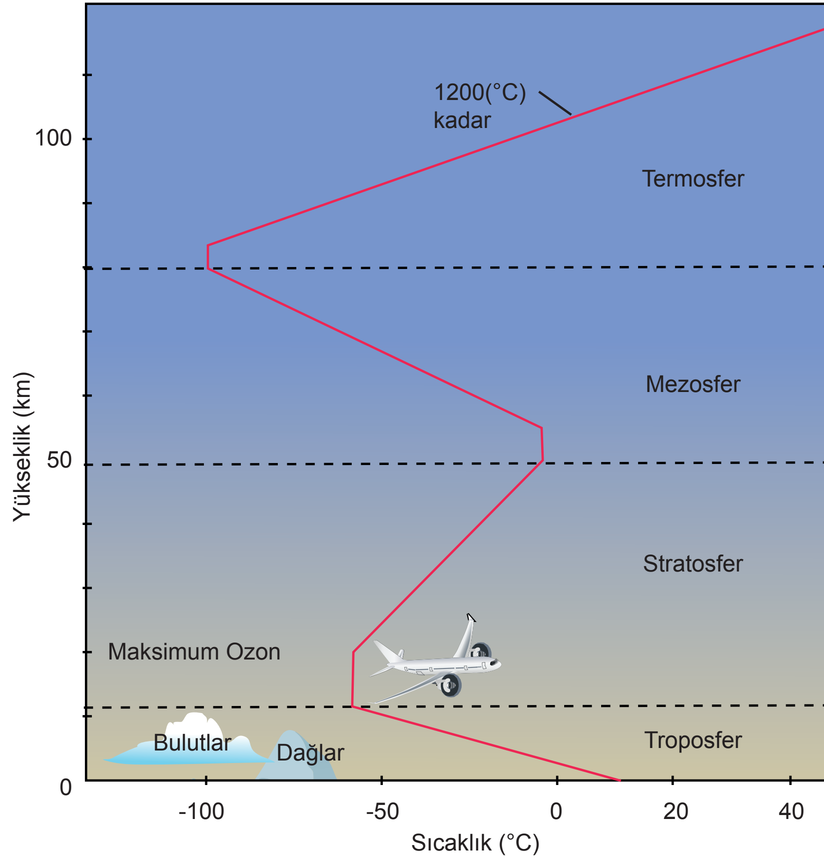
43. İzohips eğrilerinin yükseltisinin arttığı yöne doğru büklüm yaptığı yerler vadi konumundadır. Sırt ise izohips eğrilerinin bir yamaçta yükseltinin azaldığı yöne doğru yapmış olduğu büklümlerdir. Engebeli ve dağlık alanlarda vadiler ulaşım için oldukça önemli yerlerdir. Bu yerlerde bazen köprülerle ulaşım sağlanır. Sırtlarda ise ulaşımı sağlamak için genellikle tüneller yapılır.

Buna göre harita üzerinde numaralandırılmış yerlerde ulaşımı sağlamak için hangileri köprü hangileri tünel için uygun alanlardır?

	Tünel	Köprü
A)	I, III, V	II, IV
B)	I, II, IV	III, V
C)	II, IV	I, III, V
D)	I, II	III, IV, V
E)	II, IV, V	I, III

44. Aşağıdaki görselde atmosferdeki sıcaklık değişimi verilmiştir.

Buna göre atmosferdeki sıcaklık değişimi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) En yüksek sıcaklıklar Termosferde görülmektedir.
B) Termosferde sıcaklık değişimi daha fazladır.
C) Termosfer ile Stratosferde yükselti arttıkça sıcaklık artar.
D) Troposferde ve Mezosferde yükselti arttıkça sıcaklık azalır.
E) Stratosferde yatay hava akımları nedeniyle sıcaklık dağılışı dengelidir.

45. Anadolu'nun farklı illerinde bulunan eski Türk konaklarının kapı ve pencereleri genellikle güneye doğru bakmaktadır. Kuzeye bakan cephelerde ise pencere yok denecek kadar azdır.

Eski Türk konaklarının bu özelliği aşağıdakilerden hangisi ile daha ilgilidir?

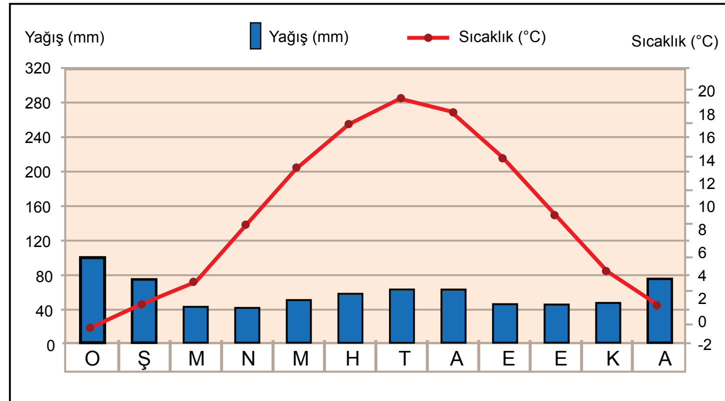
A) Şiddetli yağışların etkisinden korunmak
B) Güneş ışığından daha uzun süre yararlanmak
C) Kuzey yönünden esen rüzgârlardan korunmak
D) Sıcaklıkların yüksek olduğu günlerde serinlemek
E) Sel ve taşkın gibi doğal afetlerin zararlarını azaltmak

46. **Hava durumu:** Dar bir alanda kısa süreli olarak yaşanan atmosfer olaylarıdır. Hava olaylarını inceleyen ve hava olayları ile ilgili tahminlerde bulunan bilim dalına ise meteoroloji adı verilir.

İklim: Geniş alanlarda uzun yıllar boyunca görülen atmosfer olaylarının ortalama durumudur. İklimi inceleyen bilim dalına ise klimatoloji denir.

Aşağıdaki tabloda meteoroloji istasyonu verileri kullanılarak bir yere ait 5 günlük hava tahmini ile yıllık ortalama sıcaklık ve yağış grafiği verilmiştir.

Tarih	TAHMİN EDİLEN				
	Sıcaklık °C		Hadise	Nem (%)	
	En Düşük	En Yüksek		En Düşük	En Yüksek
12 Ocak Pazartesi	11	15		84	100
13 Ocak Salı	7	14		78	100
14 Ocak Çarşamba	8	13		70	93
15 Ocak Perşembe	7	13		68	88
16 Ocak Cuma	6	12		70	93

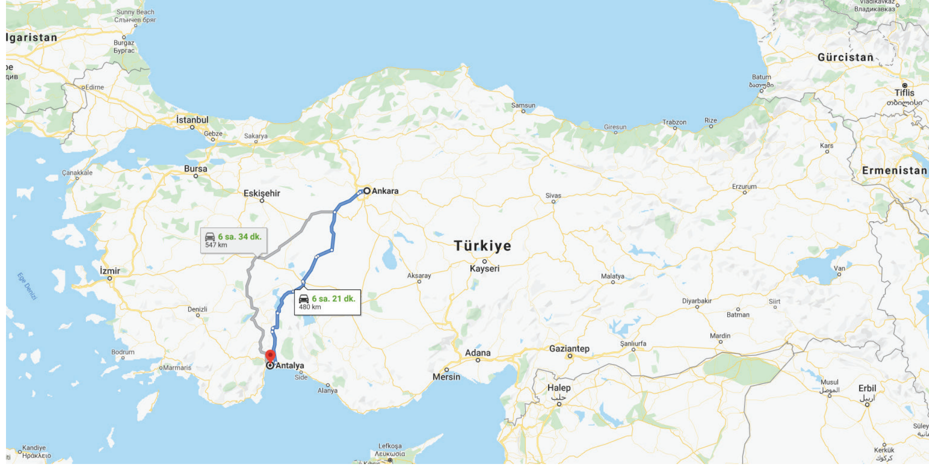
Tanımlar ve grafikler dikkate alındığında;

I. 12 Ocaktan 16 Ocak tarihine kadar sıcaklık mevsim normalleri üzerindedir.
II. Hava tahmininde verilen yağış durumu iklim şartlarına uygundur.
III. Kış mevsimi sıcak ve yağışlı yaz mevsimi ise serin geçmektedir.

yorumlardan hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve II. E) II ve III.

47. Ankara'da yaşayan Saliha ve ailesi, yarıyıl tatili için Antalya'daki akrabalarını ziyarete gitmeye karar vermişlerdir. Aşağıdaki haritada, Ankara – Antalya arasındaki araç güzergâhı verilmiştir.

"Güneye doğru yol alırken, Polatlı - Akşehir arasında yoğun kar yağışı ve sisten yol almamız oldukça güçleşti, hatta bir ara arabamız kaydı ve zincir takmak zorunda kaldık. Toros dağlarını tırmanırken buzlanma şiddeti daha da arttı. Torosları aşıp güneye, Antalya'ya doğru yol alırken rahat bir nefes aldık, sanki kara kış bitmiş, bahar havası gelmişti. Bu kadar kısa sürede, iklimde böyle bir değişim hepimizde büyük şaşkınlığa neden oldu".

Yolculuğun yapıldığı tarihte ülkemizin genel hava durumu ve iklim koşulları için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Ülkemizde kış koşulları yaşanmaktadır.

B) Antalya'da hava durumu ulaşım için sorun oluşturmamıştır.

C) Polatlı - Akşehir arasında hava koşulları görüş mesafesini kısaltmıştır.

D) Ülkemizde kısa mesafelerde iklim ve hava koşulları değişir.

E) Antalya'da yaz mevsimi yaşanmaktadır.

48. Akdeniz iklimi genel olarak yazları sıcak ve kurak; kışları ise ılık ve yağmur yağışlı bir iklim olarak tarif edilmektedir.

Buna göre Kuzey Yarım Küre'de Akdeniz İklim Bölgesi içerisinde yer alan bir merkezde aşağıdakilerden hangisinin yaşanması iklimin genel karakteri ile uyuşmamaktadır?

A) Haziran ayının sıcak ve kurak geçmesi

B) Kış aylarında kapalı ve bulutlu havanın görülmesi

C) Temmuz ayı içerisinde güneşli bir günün yaşanması

D) Ocak ayında sıcaklık ortalamasının 0 °C nin üzerinde olması

E) Şubat ayı içerisinde iki hafta boyunca kar yağışının görülmesi

49. Meltem rüzgârları gün içinde kara ve denizlerin farklı ısınma özelliklerinden kaynaklanır. Kara ve denizlerin farklı ısınmalarına bağlı olarak bu rüzgârlar kara ve deniz arasında gün içinde yön değiştirir.

Aşağıdaki görselde bir yaz günü meltem rüzgârının yönünü belirlemek için kıyıya rüzgâr tulumu dikilmiştir.

Bu rüzgâr tulumunun gün içinde rüzgârı alma yönü aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

Gündüz	Gece
A) Batıdan	Doğudan
B) Kuzeyden	Güneyden
C) Güneyden	Kuzeyden
D) Doğudan	Batıdan
E) Kuzeyden	Doğudan

50. Dar bir alanda kısa süreli olarak yaşanan atmosfer olaylarına **hava durumu** denir.

Geniş bir bölgede uzun yıllar boyunca yaşanan atmosfer olaylarının ortalama durumuna **iklim** adı verilir.

Buna göre;

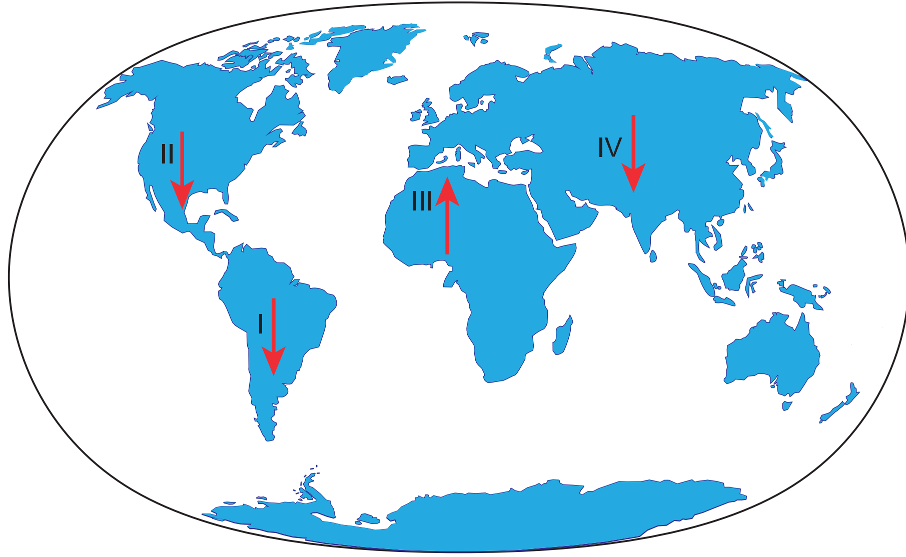
I. Konya Havzası'nda ilkbahar mevsiminin yağışlı geçmesi tahıl tarımını olumlu etkilemiştir.
II. İstanbul Boğazı'nda sabah saatlerinde oluşan yoğun sis nedeniyle vapur seferlerinde aksamalar yaşandı.
III. Rize çevresinde her mevsimin yağışlı geçmesi su isteği fazla olan çay gibi ürünlerin yetişmesine imkan sağlamıştır.
IV. Antalya'da bugün son yılların en düşük sıcaklıklarının görüleceği bu sebeple don olayına karşı çiftçiler önlem aldılar.

olayların iklim ve hava durumu olarak sınıflandırılması aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

hava durumu	**iklim**
A) I ve II	III ve IV
B) II ve III	I ve IV
C) II ve IV	I ve III
D) I ve IV	II ve III
E) I ve III	II ve IV

51. Rüzgârlar, enlem etkisine bağlı olarak ulaştıkları yerin sıcaklığını artırıcı ya da azaltıcı yönde etkilerler.

Aşağıdaki harita üzerinde verilen oklar yönünde esen bazı rüzgârlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu rüzgârların ulaştıkları yerdeki sıcaklığa etkileri ile ilgili aşağıdaki eşleştirmeler yapılmıştır.

	Sıcaklığı azaltır	Sıcaklığı arttırır
I	✔	
II	✔	
III		✔
IV		✔

Yalnızca enlem etkisi dikkate alındığında bu eşleştirmelerden hangileri doğrudur?

A) I ve II. B) I ve III. C) II ve III. D) II ve IV. E) III ve IV.

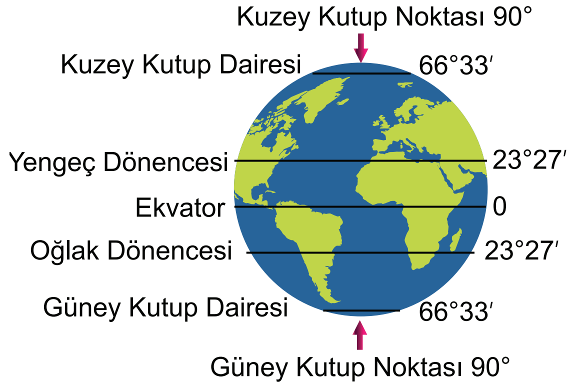
52. Troposfer katmanında yükseldikçe sıcaklık her 200 metrede 1°C azalmaktadır.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

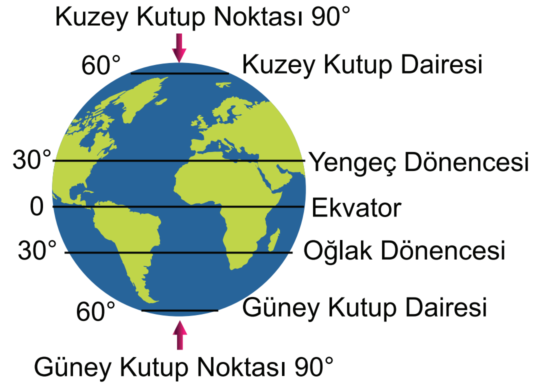
A) Troposferin kalınlığının her yerde aynı olmaması
B) Troposferde yükseldikçe hava yoğunluğunun azalması
C) Atmosferin şeklinin Dünya’nın şekline benzer olması
D) Troposferin yerden yansıyan ışınlarla ısınması
E) Troposferin güneş ışınlarını yıl içinde farklı açılarla alması

53. Eksen eğikliği sonucu oluşan 23° 27’ lık açı, dönence ve kutup dairelerinin yerlerini belirler. Eksen eğikliği açısının değişmesi hâlinde dönencelerin ve kutup dairelerinin yerlerinde de değişiklik olurdu.

Aşağıda I. şekilde eksen eğikliği açısına göre oluşmuş dönenceler ve kutup daireleri gösterilmiştir. II. şekilde ise eksen eğikliğinin 30° olması durumunda oluşacak dönenceler ve kutup daireleri gösterilmiştir.

Şekil I

Şekil II

Buna göre eksen eğikliği açısı 15° olsaydı aşağıdakilerden hangisi görülürdü?

A) Dönenceler 30° enlemlerinden geçerdi.
B) Kutup daireleri 75° enlemlerinden geçerdi.
C) Güney Kutup Dairesi ile Güney Kutup Noktası arasındaki enlem farkı artardı.
D) Ekvator ile Oğlak Dönencesi arasındaki enlem farkı şimdikine göre artardı.
E) Yengeç Dönencesi ile Kuzey Kutup Noktası arasındaki mesafe azalırdı.

54. Dünya kutup noktalarından basık, Ekvator’dan şişkin kendine özgü bir şekle sahiptir.

Aşağıdakilerden hangisi Dünya’nın bu şeklinin sonuçları arasında gösterilebilir?

A) Yıl içerisinde gece - gündüz sürelerinin uzayıp kısalması
B) Gece ve gündüzün düzenli bir şekilde birbirini izlemesi
C) Yarımkürelerde aynı anda farklı mevsimlerin yaşanması
D) Ekvator çevresinin kutuplar çevresinden büyük olması
E) Güneş ışınlarının yere düşme açısının gün içinde değişiklik göstermesi

55. Yaşadığı şehirde bir hafta boyunca Güneş'in doğuş ve batış saatlerini gözlemleyen bir araştırmacı elde ettiği değerlere ilişkin aşağıdaki tabloyu oluşturmuştur.

Günler	Güneş'in Doğuş Saati	Güneş'in Batış Saati
....../....../2020 Pazartesi	05.33	19.57
....../....../2020 Salı	05.32	19.58
....../....../2020 Çarşamba	05.31	19.59
....../....../2020 Perşembe	05.30	20.00
....../....../2020 Cuma	05.29	20.01
....../....../2020 Cumartesi	05.28	20.02
....../....../2020 Pazar	05.27	20.03

Tablo incelendiğinde bu gözlem ile ilgili;

I. Mayıs ayı içerisinde Kuzey Yarım Küre'de yapılmış olabilir.
II. Kasım ayı içerisinde Güney Yarım Küre'de yapılmış olabilir.
III. Ekvator üzerinde Nisan ayı içerisinde yapılmış olabilir.

çıkarımlardan hangileri doğrudur?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve II. E) I ve III.

56. Denizlerin tuzluluk oranı Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe azalmaktadır.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

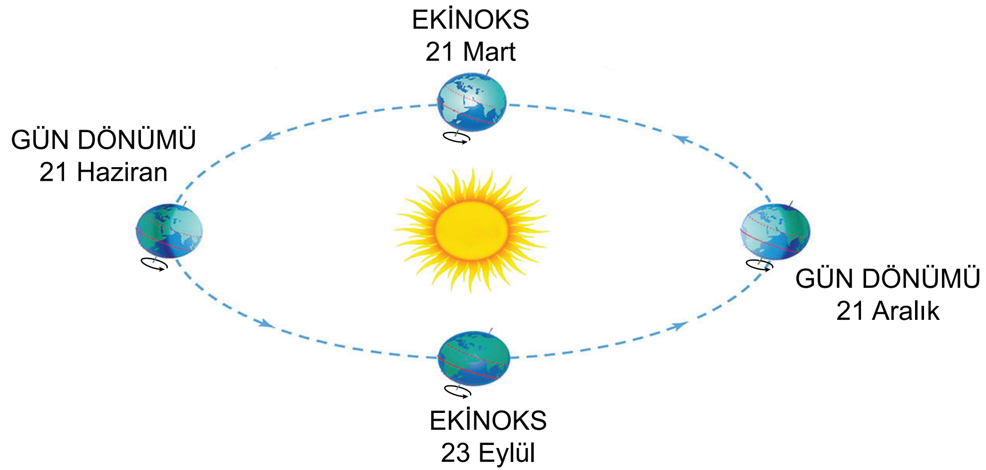
A) Kutuplarda kalıcı kar sınırının deniz seviyesine kadar inmesi
B) Ekvator üzerinde gece - gündüz sürelerinin yıl boyu eşit olması
C) Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe yerçekimi kuvvetinin artması
D) Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe güneş ışınlarının geliş açısının azalması
E) Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe gece – gündüz süreleri arasındaki farkın artması

57. Dünya günlük hareketini batıdan doğuya doğru 24 saatte tamamlamaktadır.

Dünya'nın bu hareketi aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olmamıştır?

A) Ankara'da Güneş'in İzmir'e göre daha erken doğması
B) Gün içerisinde cisimlerin gölgesinin yön değiştirmesi
C) Rize'de yerel saatin Sinop'a göre daha ileri olması
D) Kırklareli ilinde iftar vaktinin, Van iline göre daha geç olması
E) Hatay'a güneş ışınlarının Samsun'a göre daha büyük açıyla düşmesi

58. Aşağıdaki görselde Dünya'nın yörünge hareketi gösterilmiştir.

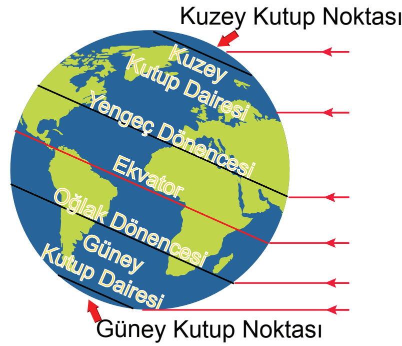

Güneş sisteminin bir parçası olan Dünya, elips şeklindeki yörüngesi üzerinde Güneş'in etrafında hareket eder. Dünya'nın bu hareketi sırasında Güneş'e olan uzaklığı yıl içinde sürekli değişir. Bu durum, Dünya'nın yörüngesi üzerindeki hızının sabit olmamasına neden olur.

Bu durumun sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

A) Ayların sürelerinin birbirine eşit olmaması
B) Ekvator yarıçapı ile kutuplar yarıçapının eşit olmaması
C) Cisimlerin gölge uzunluklarının gün içinde değişmesi
D) Yarımkürelerde aynı anda farklı mevsimlerin yaşanması
E) Güneş ışınlarının yeryüzüne düşme açısının enleme göre değişmesi

59. Aşağıdaki görselde Dünya'nın yıl içinde Güneş karşındaki bir konumu gösterilmiştir.

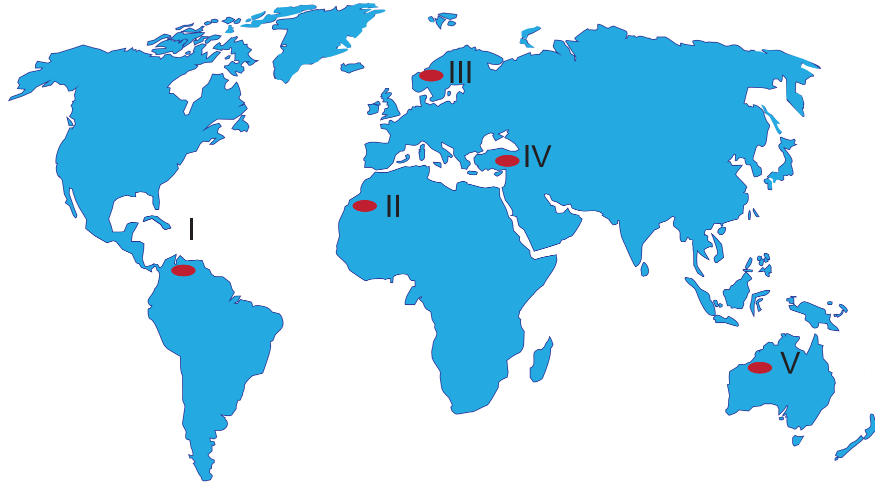
Bu konumda Türkiye'de,

I. Yaz mevsimi başlangıcıdır.
II. Gece – gündüz süresi birbirine eşittir.
III. Güneş ışınları yıl içindeki en büyük açıyla gelmektedir.

durumlardan hangileri görülür?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve III. E) I, II ve III.

60. Aşağıdaki harita üzerinde beş farklı yer verilmiştir.

Dünya üzerindeki bir noktanın Güneş'in karşısından geçme hızına çizgisel hız denir. Bu hızın yavaş olduğu yerlerde Güneş'in doğuş ve batış anı daha uzun süre gözlemlenebilmektedir.

Buna göre, bu anı daha uzun süre gözlemlemek isteyen bir kişi haritada üzerinde numaralandırılmış yerlerin hangisine gitmelidir?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

61. Aşağıda bir cismin 21 Haziran günü farklı saatlerde oluşan gölge uzunlukları verilmiştir.

Buna göre cisim ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Yengeç Dönencesi üzerindedir.
B) Ekvator ile Oğlak Dönencesi arasındadır.
C) Gölgesinin yıl içinde en uzun olduğu tarih 21 Mart'tır.
D) Yengeç Dönencesinin kuzeyinde yer almaktadır.
E) 21 Aralık tarihinde öğlen vakti güneş ışınlarını dik açıyla alır.

62. I. Meltem rüzgârlarının oluşması
II. Dinamik basınç kuşaklarının oluşması
III. Muson rüzgârlarının oluşması
IV. Mevsimlerin oluşması

Yukarıdaki oluşumlardan hangileri üzerinde Dünya'nın günlük hareketi etkili olmuştur?

A) I ve II. B) I ve III. C) II ve III. D) II ve IV. E) III ve IV.

63. Ekvatordan kutuplara doğru gidildikçe gece – gündüz süreleri arasındaki fark artmaktadır. Aynı meridyen üzerindeki noktalardan gündüz süresi gece süresinden uzun olanda güneş daha erken doğup daha geç batmaktadır.

Aşağıdaki tabloda aynı meridyen üzerinde yer alan K, L ve M şehirlerin 21 Haziran günü gece ve gündüz süreleri verilmiştir.

Şehirler	K	L	M
Gündüz Süresi	18	11	14
Gece Süresi	6	13	10

Yukarıdaki açıklamalar dikkate alındığında K, L ve M şehirleri ile ilgili;

I. K şehrinde Güneş L şehrine göre daha geç batar.
II. L şehri diğerlerine göre Ekvatora daha yakındır.
III. 21 Mart günü üç şehirde Güneş aynı anda doğar.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve II. D) I ve III. E) I, II ve III.

64. Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe sıcaklıklar genel olarak azalmaktadır. Ancak bazı yerel özellikler sayesinde Ekvator'a uzak bir yer Ekvator'a daha yakın olan diğer bir yere göre sıcak olabilmektedir.

Bu yerel özellikler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Enlem B) Karasallık C) Yükselti D) Rüzgârlar E) Okyanus akıntıları

65.

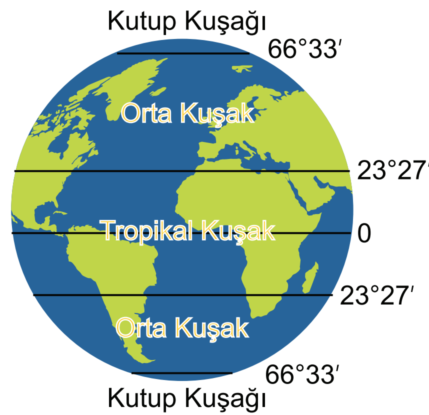

Harita üzerinde numaralanmış yerlerde en uzun gündüz süresinin yaşandığı tarihler aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	21 Aralık	21 Haziran	21 Mart
B)	21 Haziran	21 Aralık	21 Haziran
C)	23 Eylül	21 Mart	21 Aralık
D)	21 Aralık	21 Aralık	21 Haziran
E)	21 Mart	23 Eylül	21 Aralık

66. Eksen eğikliği sonucu oluşan 23° 27’ lık açı, dönence ve kutup dairelerinin yerlerini belirler. Dönenceler ve kutup daireleri de matematik iklim kuşaklarının sınırlarının belirlemiştir.

Aşağıda matematik iklim kuşakları gösterilmiştir.

Buna göre matematik iklim kuşaklarının sınırlarının belirlenmesinde;

I. kara ve denizlerin dağılışı,

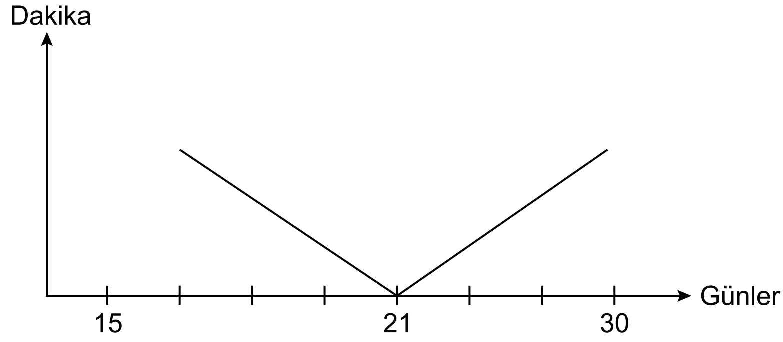
II. sıcak ve soğuk su akıntıları,

III. yıl içinde güneş ışınlarının düşme açısı

unsurlarından hangilerinin etkisinden söz edilebilir?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve III. E) I, II ve III.

67. Aşağıdaki grafikte Kuzey Yarım Küre'de yer alan bir merkeze ait on beş günlük gece gündüz süresi arasındaki fark verilmiştir.

Grafik incelendiğinde bu sürede yaşanan olaylar ile ilgili,

I. Güney Yarım Küre'de kış gündönümü başlamıştır.
II. Güneş ışınları Ekvator'a bir kez dik açıyla düşmüştür.
III. Kuzey Yarım Küre'de gündüz sürelerinin hem kısaldığı hem de uzadığı günler olmuştur.

çıkarımlarından hangileri doğrudur?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve II. E) I, II ve III.

68. Ekvator ile yörünge düzlemi arasındaki açı 23° 27' dır.

Aşağıdakilerden hangisinin oluşmasında bu açının etkisinden söz edilemez?

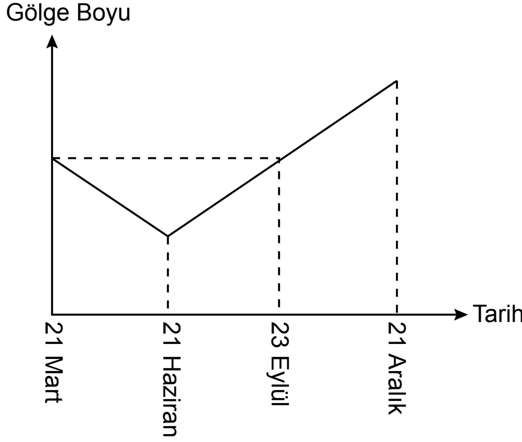
A) Dinamik basınç kuşaklarının oluşması
B) Matematik iklim kuşaklarının oluşması
C) Aydınlanma çemberinin yer değiştirmesi
D) Dönenceler ile kutup dairelerinin oluşması
E) Yarımkürelerde aynı anda farklı mevsimlerin yaşanması

69. Dünya'nın şekline bağlı olarak Ekvator ve çevresinde yıl boyunca ortalama sıcaklık yüksektir.

Ekvator ve çevresinde görülen aşağıdaki olaylardan hangisi bu durum ile açıklanamaz?

A) Termik alçak basınç oluşması
B) Yıllık yağış miktarının fazla olması
C) Bitki ve hayvan çeşitliliğinin fazla olması
D) Toprakların yıkanma oranının fazla olması
E) Grup ve tan sürelerinin daha kısa olması

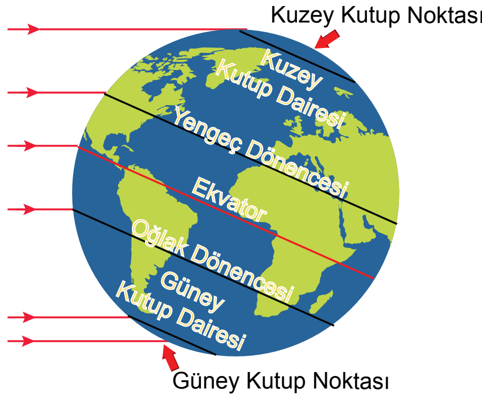
70. Aşağıda bir cismin yıl içinde öğle vakti oluşan gölge boyu değişim grafiği verilmiştir.

Grafiğe göre cismin bulunduğu yer ile ilgili aşağıdakilerden hangisi kesin doğrudur?

A) Yengeç Dönencesi üzerindedir.
B) Güney Kutup Dairesi üzerindedir.
C) Kuzey Yarım Küre'de yer almaktadır.
D) Başlangıç meridyeninin doğusundadır.
E) Başlangıç meridyeni ile Ekvator'un kesiştiği yerdedir.

71. Aşağıdaki görselde Dünya'nın yıl içinde Güneş karşındaki bir konumu gösterilmiştir.

Bu konumda yeryüzünde aşağıdaki durumlardan hangisi yaşanır?

A) Kuzey Yarım Küre'de kış mevsimi başlar.
B) Aydınlanma çemberi kutup noktalarından geçer.
C) Kuzey Yarım Küre'de en uzun gündüz yaşanır.
D) Kuzeyden güneye doğru gidildikçe gece süresi uzar.
E) Yengeç Dönencesi, Güneş ışınlarını öğle vakti dik açı ile alır.

72. Aşağıdaki tabloda bazı illerimizin paralel ve meridyen dereceleri verilmiştir.

İller	Paralel Derecesi	Meridyen Derecesi
Ankara	39° Kuzey	32° Doğu
İzmir	39° Kuzey	27° Doğu
Van	39° Kuzey	42° Doğu
Bartın	41° Kuzey	32° Doğu

Tablo incelendiğinde şehirler ile ilgili;

I. Ankara ve Bartın'ın yerel saatleri aynıdır.
II. İzmir ve Van güneş ışınlarını yaklaşık aynı açı ile alır.
III. Bartın ve Ankara' da gün içinde Güneş tepe noktasına aynı anda ulaşır.

bilgilerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve III. E) I, II ve III.

73. Okyanus akıntıları Kuzey Yarım Küre'de hareket yönünün sağına, Güney Yarım Küre'de ise soluna doğru sapma göstermektedirler.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kuzey Yarım Küre'de yaz mevsiminin kıştan uzun sürmesi
B) Dünya'nın günlük hareketini batıdan doğuya doğru yapması
C) Yeryüzünde okyanusların oranının karalara göre daha fazla olması
D) Dünya'nın güneş etrafında elips şeklindeki yörüngede hareket etmesi
E) Kuzey Yarım Küre'de karaların oranının Güney Yarım Küre'ye göre fazla olması

74. Dünya'nın günlük hareketine bağlı olarak güneş ışınlarının yere düşme açısı gün içinde değişiklik göstermektedir.

Bu durum gün içinde;

I. sıcaklık,
II. cisimlerin gölge boyu,
III. dinamik basınç alanları

unsurlarından hangilerinin değişmesi neden olmaktadır?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve II. D) I ve III. E) II ve III.